

nostri sacerdotes. quos ad psecran-
dum sacro sanctum corpus domini
paratos semp esse oportet. continuā
et sempiternam debent castitatem
obseruare. ¶ **S**ecūdm pparatiū est
exemplorū patrū custodia. per calci-
amenta pedum figurata. **G**regori⁹
calciamenta in pedibus habere est
mortuorū patrū vitam aspicere et
nrā vestigia a peccati vulnere custo-
dire. canē. vij. quam pulcher sunt
gressus tui in calciamentis filia prī-
cipis. gressus sunt profect⁹ operum
in calciamentis id est in considera-
tione vite patrū. ¶ **T**ertiū ppa-
ratiū est correctionis disciplina in
baculis manūū figurata. baculus
enim significat rectitudinem iustitie
qua nos ipos debem⁹ de nostris ex-
cessib⁹ ante cōmunionem iudicare.
ps. virga directionis virga regni.
tui. apphēdite disciplinam nequā-
do irascatur domin⁹ et pereatis de
via iusta. i. cor. xi. qui manducat et
bibit indigne iudicium sibi mandu-
cat et bibit. qd si nos metipsos di-
iudicarem⁹ non utiqz iudicarem⁹
augustin⁹. ascendat homo aduersū
se tribunal mentis sue et constituto
in corde iudicō assit accusatrix cogi-
tatio. et testis conscientia. et carnis
fex timor dei. **I**nde quidam sanguis
anime confitentis per lacrimas p-
fluat. et sic cessat vindicta diuina.
cum confessio et correctio pcedit
humana. et fit homo dignus ad sus-
mendum xpisti corpus. verum nūc
in sacramento. et perfecta fruiōne
in futuro. **D**e primo. deutro. viij. af-
fixit te dominus penuria et dedit

tibi cibū manna q ignorabas. af-
fixit te. id est fecit ut te affligeres
et corrigeres penuria. id est pena in-
uoluntatis tue et voluptatis carē-
tia. et tunc dedit tibi celestem panē
corporis sui. **D**e secundo. hebre. xij.
omnis disciplina in presenti quidē
videtur non esse gaudy sed mero-
ris. postea autem fructum pacatis-
simū exercitatis per eam mentib⁹
reddet iustitie. **A**men.

De triplici mō manducandi. thema
apriū. setimo. xvij.

Venite cōmedite panē meū
cetera. ut supra. **P**atres
nostri omnes eandem escā
spirituālem manducauerūt. i. cor.
x. id est omnes boni veteres in mā-
na cibum inuisibilem scz xpistum
spiritualit̄ intellexerūt. crediderunt
gustauerūt. et ab eterna morte per
eum sanati sunt. **S**ecundo modus
manducandi xpistum est spirituas
lis tantum. et isto modo omnes sal-
uati ab initio manducauerunt. et
saluandi manducant. **I**sti vero nō
manducant et tamen manducant.
ambro. non manducās manducat.
et manducās non manducat. quia
scilicet non manducās sacramen-
taliter. aliquādo manducat spiritu-
aliter. et econuerso. ecclē. vi. est vir
cui deus dedit substantiā et hono-
rem nec t̄buit ei potestātē ut pme-
dat ex eo sed homo extrane⁹ vora-
bit illud. scilicet cum magno desiderio
spiritualit̄ manducando. **C**irca spī-
rituālem manducaōnem tria sunt

consideranda. scz differentia perso-
narū sic manducantiū. rācō spūali
manducandi. et effectus manduca-
cōis hui⁹. **P**rima triplex est scz in-
cipientiū. p̄ficientium. et perfectōr.
mat h. xiiij. manducantiū fuerunt
quinqz milia viroz. exceptis muli-
eribus et paruulis. in paruulis sig-
nant incipientes. in mulierib⁹ p̄fi-
cientes. in viris perfecti. **S**cdm cir-
ca idem considerandum est rācō qua
diciunt iam dicti spūaliē mādu-
care. **U**nde sciendum qd p̄m scilicet
incipientes manducāt spūaliē rācōe
fidei saluatoris. scdū rācōne bone
cōuersaciōis. terci⁹ rācōne deuote
meditaciōis. **P**rimū scilicet incipi-
entes manducant spūaliē rācōne
fidei saluatoris. **A**ba. i. heb. x. uis-
tus ex fide uiuit tamq̄ ex cibo spiri-
tuali. augustinus crede et mandu-
casti. credere enim in xp̄istum est
credendo in eum ire. ip̄i corde inherere.
in ip̄o delectari. et per veram cari-
tatem mēbus ei⁹ incorporari. **S**cdū
scilicet p̄ficientes manducant spi-
ritualiē rācōne bone cōuersaciōis.
Jo. iij. ego cibū habeo manducare
quem vos nescitis. meus cib⁹ est ut
faciam volūtatem patris mei. eccle.
x. **Q**ui timet deum faciet bona et.
cibauit eum pane vite. **I**ste abus
bone cōuersaciōis consistit ex trib⁹
virtutibus. quasi ex trib⁹ ferculis
scilicet innocētia. penitētia et mise-
ricordia. **D**e primo. psalmista. p̄cuss-
us sum ut fenu et aruit cor meum
quia oblitus sum cōmedere panem
meum scilicet innocētie. dū delecta-
bar cibo malicie. aug⁹ panem de al-

tari spūaliē manducare est inno-
centiam ad altare portare. debitori-
b⁹ peccata dimittere. **D**e secūdo. p̄s
surgite postq̄ sederitis qui mandu-
catis panem doloris scilicet penitē-
tie pro peccatis. thobie. i. manduca-
uerunt panem in luctu et tremore.
memorans sermonem amos. dies
festi vestri. id est gaudij in peccatis
cōuertentur in lamentaciōem et
luctum. psal. cinerem tanq̄ panem
manducabam. cinerem scz peniten-
tie. **D**e terci⁹. p̄u. xi. benefacit anime
sue vir misericors. quia dū pauper
ab eo corporaliē reficitur. ip̄e multo
melius a deo spūaliē pascitur.
apoca. iij. ecce sto ad hostium et pul-
so scilicet in paupere. si quis aperu-
erit michi intrabo ad eum et cenabo
cū eo et ipse meū. **T**erci⁹ scz p̄fecti
manducant spūaliē rācōne de-
uote meditaciōis. et in hac mandu-
caciōne tria erunt que in p̄mestione
corporali consistunt scz appetitus.
masticaciō et delectaciō. **P**rimo em̄
debem⁹ spūaliē esurire xp̄istū
cibū nostz intimo corde desiderando.
Scdū masticare magna discretiōe
cogitaciōis discutiendo. **T**erci⁹ in
eo delectari dulcedine ei⁹ eligendo.
Primo debem⁹ spūaliē esurire xp̄m
ardenti⁹ desiderando. **Job.** 31. si non
dixerunt viri tabernaculi mei. quis
det ut de carnibus ei⁹ saturemur.
quasi optabant et desiderabant sa-
turari. eccle. 3. qui edunt me adhuc
esurient. gregori⁹ in delicijs carnis
appetitus placet. experientia displa-
cet qd q̄ mag⁹ sentiat. qd eaz saturitas
mētē nō replet s; cruciat. eo magis

cognoscit q̄ fastidiatur. in spiritua
lib⁹ delicis saturitas appetitū parit
quia quāto magis earū sapor perci
pitur. eo ampli⁹ cognoscitur q̄ auis
dius ametur. ysa. xvi. dñe nomen
tuum et memoriale tuū in desiderio
anime. anima mea desiderabit te in
nocte scilicet aduersitatis. ps dñe
ante te omne desiderū meū ⁊ gemitus
meus. **S**ecundo debem⁹ spi
ritualit⁹ masticare totū xpistū. scz
membra et caput. id est nos ip̄os et
sanctos dei et saluatōrē mundi dis
creta discussione cogitare nos ip̄os
diuidendo. sanctorū vitam ad imi
tandum ptractando. et incarnacōis
benefitium deuote mente ruminādo.
Primo pfecti masticant seip̄os di
ligenter se examinādo. i. cor. xi. p
bet autē seip̄m homo et sic de corpo
re vel de pane illo edat. p̄mo probet
id est examinet et purget seip̄sum
totum scilicet cor. linguam. manum.
⁊ cetera. et sic postea edat. Job. xij.
Quare lacerō carnes meas dentib⁹
meis. et animā meā porto in ma
nib⁹ meis. ut scilicet spiritualit⁹ mas
ticem diuidendo peccata carnis et
spiritus. **S**ecundo pfecti masticant
sanctos mortuos et beatos adhuc
vuentes vitam eorū ad imitandum
considerando. mat. h. xij. ecce pran
dium meū parauī. thauri mei et al
talia ocaſa sunt. venite comedite.
thauri prophete et apostoli sunt.
qui fortitudine fidei quasi cornu p̄s
cipibus mundi restiterunt. et ab eis
passi virtutū exempla nobis reliq̄
rūt. altalia ab alendo dicta pingua
sunt volatilia. ⁊ significant sanctos

interna caritate saginatos. et con
templacōis p̄na sup̄na petentes
occisa sunt vel ab eo q̄ fuerunt per
penitentiā. vel per mortem carnis
iam in requie posita. hec nobis sūt
spiritualiter masticanda. id est ad imi
tandū diligenter consideranda.
deutro. xij. omne q̄ mundū est cō
medite. quicquid morticiū est ne
rescamini ex eo. omne mūdū id est
honestis verbis. operib⁹ et morib⁹
pmedite. in corde ponite ad imitan
dum. quod morticiū est. id est pec
cato cōtaminatū ne rescamini ex eo
p̄sentiendo. vel idem faciēdo. phil.
iij. **D**e deſero fratres quecūq̄ sunt
vera. quecūq̄ pudica. quecūq̄ iusta
quecūq̄ sancta. quecūq̄ amabilia.
quecūq̄ bone fame. si qua virtus.
si qua laus discipline. hec cogitate
que audistis vel vidistis in me. hec
omnia agite. et deus pacis erit vo
biscum. **T**ercō pfecti masticant
spiritualiter carnem xpisti scilicet
incarnacōis eius sacramenta ⁊ be
neficia deuote meditādo. Jo. vi. q̄
manducat carnem meam et bibit
sanguinem meū habet vitā eternā.
qui manducat vel spiritualit⁹ bene
masticat. augustin⁹ hoc pertinet
ad virtutem sacramenti. non ad vi
sibile sacramentum. quasi diceret.
māducat intus non foris. qui mā
ducat mente. non qui premit dente
et hoc est q̄ apostolus vigilanter
dicit tantū de bonis. omnes eandem
escam spiritualement manducauerūt.
sic manducauit et masticauit xp̄m
apostolus. unde. i. thimo. iij. magnū
pietatis sacramentū q̄ manifestatū

est in carne. iustificatum est in spi-
ritu. id est xpristus iustus ostensus
est. quia de spiritu sancto conceptus.
apparuit angelis. predicatum est ge-
nibus. creditum est mundo. ut tantum
benefitium curent soluere deo. assump-
tum est in gloria. eccle. i. oritur sol et
occidit. id est xpristus in sua nati-
uitate oritur et occidit in passione.
et ad locum suum reuertitur. id est
ad sepulchrum terre. **I**biq; reuiuiscens
in resurrectione. girat per meredie
in ascensione. et flectitur ad aqui-
lonem. lustrans cuncta per circuitum
in extremi iudicii discussione. **T**er-
cio debemus in spiritali uianduca-
tione delectari in trina dulcedine que
elicitur de predicti xpristi mastica-
tione. ysa. lv. audientes audite me
et pmedite bonum. et delectabitur
in crassitudine anima nostra. id est
dulcedine spiritali gratie. sap. viij.
intrans in domum meam conques-
cam cum dei sapientia. id est cum
xpristo qui est sapida essentia. non
enim habet amaritudinem couer-
sationis illius. nec tedium conuictus illi
sed letitiam et gaudium. et in ami-
ticia illius delectatio bona. psal. quam
magna multitudo dulcedinis tue
domine. quam abscondisti timentibus
te. **I**dem gustate et videte quoniam
suavis est dominus. cant. iij. mel et
lac sub lingua tua. id est dulcedo spi-
ritualis in meditatione cordis. **H**ec
dulcedo quedam est pguustatio regni
celestis valens xpristiano contra tria
mala que sunt in mundo. **I**bi enim
falsa dulcedo in delectabilibus uten-
dis. grandis amaritudo in aduersis

sustinendis. tristis ymago in bonis
faciendis. **D**e primo. pu. ix. aque fur-
tue dulciores sunt. et panis abscon-
ditus suauior. sed hec falsa est dul-
cedo. quia anime perditio. **J**ob. xxiij.
dulcedo illi vermes. eccle. ix. sicut
piscis hamo capiunt homines tpe
malo. esca foris delectat. sed aculeus
intus perforat. **J**ob. xxi. ducunt in
bonis dies suos et in puncto ad in-
ferna descendunt. **D**e secundo. ps hoc
mare magnum et spatiosum manibus
quod scilicet in hoc mundo magna est et multa
amaritudo. **J**er. ix. cibabo populum istum
absinthio et potum dabo eis aquam felis.
Job. xij. homo natus de muliere breui
uiuens tpe implet multis miserijs. ps
multe tribulationes iustorum. **D**e tercio
matth. x. dixit dominus cuiusdam diuiti. vade
et quantumque habes vende et da pauperibus
et habebis thesauros in celo. et
sequere me. quia contristatus in verbo
abijt merens. i. re. xxv. discessit pu-
er dauid ad nabal. quodcumque inuenie-
rit manum tuam da pueris tuis et ser-
uo tuo dauid. qui respondit. tollam
panes meos et aquas et carnes et
dabo viris quos nescio unde sint.
gen. iij. factum est post multos dies
ut offerret cayn de fructibus terre mu-
nera domino. et non respexit domi-
nus ad eum nec ad munera eius. huius
causa fuit quod male obtulit scilicet de estimo
corde et facie. **C**ontra hec valet spi-
ritualis dulcedo quod falsam mundi dul-
cedinem facit insipidam. grandem ama-
ritudinem facit dulcem. tristem ymagi-
nem reddit iocundam. **D**e primo. pu.
28. aia saturata calcabit fauam. gal.
gustato spiritu desipit omnis caro. phil. 3.

Que michi fuerūt lucra arbitratus
sum ppter xpistū detrimenta. ppter
quem omnia arbitror ut sterora
De augustino dicit. displicebat ei
quicquid agebat in seculo pre dul
cedine dei. De secundo. de utro. 33.
mundationes maris quasi lac sugēt
id est boni repleti dulcedine spiritus
ali vincti amaritudine mundi. iij.
re. v. helisens misit sal in aquas a
maras que in dulces verse sunt. sic
xpist⁹ sapore spirituali sanat amas
ritudinem mundi. hinc stephanus
lapides torrentes dulces fuere. et
multis sanctis ardentes prunis. cā
dentes teste. vire sunt suaues tamq̃
rose. hinc multi boni gaudent in tri
bulacione. De tercio. dan. i. post dies
decem apparuerunt vultus eorū me
liores pre omnib⁹ pueris que resce
bant cibo regio. vultus eorū quos
panis faciauit qui de celo descendit
dicit glosa. apparuerunt meliores
de core scz et hylaritate ad bene faci
endum. pū. xv. cor. gaudens exhila
rat faciem. y. cor. ix. hylarem datorē
diligat deus. Tercium circa spi
ritualem manducationem notandū
est effectus hui⁹ manducationis. et
hic est triplex. scz peccatorū remissio
ab eterna morte saluacō. vera corpo
ris xpisti ad salutem eternam pti
cipacō. etiam si casu decedatur sine
sacramento. De pmo panem nostrū
cotidianum id est cibum spirituale
da nobis hodie ⁊ dimitte nobis de
bita nostra. ambro. qui manducant
spiritualē virtutem carnis ⁊ sang
uinis xpisti dicunt sumere et vere
manducare. quia ipam corporis xpī

efficiētiā cotidie sumunt id est
remissionem peccatorū. De secundo
Jo. vi. hic est panis qui de celo des
cendit ut si quis ex ipso manduca
uerit scilicet spiritualē. non moriat⁹
scilicet morte eterna. augustin⁹ sup
apostolū. patres nostri eandem escā
spiritualem manducauerunt. quā
et nos corporalem non alteram id
est manna qd significat xpistū. et
idem credentib⁹ effecit. Alij vero qui
non crediderūt manducauerunt et
mortui sunt eternaliter. q̃ nō moy
ses et alij boni. Quare? quia cibum
inuisibilem spiritualē intellexerūt.
spiritualiter esurierūt. spiritualiter
gustauerūt. ut spiritualiter sana
rentur scilicet ab eterna morte. si
nihiliter et nos spiritualē mandu
cando ab eterna morte liberamur.
De tercio sup illud. i. cor. x. vn⁹ pa
nis et vnū corp⁹ multi sum⁹ qui de
vno pane participam⁹. dicit aug⁹
nulli dubium est tūc quēqz corporis
sang⁹isqz dñici ptiapem fieri. qm̃
membū xpī efficit. nec alienari ab
illi⁹ panis calicisqz consortio. etiā si
anq̃ illū panē edat de hoc seculo in
vinitate corporis xpī cōstitutus absce
dat. qz illi⁹ sacramti beneficio non
puať quando in illo hoc qz sacramē
tum significat inuenit. Inuenitur
autē hoc qz sacramentum significat
quando membū xpisti efficitur. et
hoc efficit qm̃ credēdo ⁊ amādo spū
aliē māducat. qz sic in corp⁹ xpī vere
ōuit. ut cū ipso etnālē viuat. amē.

De etiā qñe indigne cōmunicatiū scz
de p̃suptuosis. the. p̃p̃riū. p. xvij.